

**Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare a
Programului Operațional Competitivitate, București
11 iunie 2015**

Participanți

În data de 11 iunie 2015 s-a desfășurat la București, la sediul Ministerului Fondurilor Europene, a doua reuniune a Comitetului de Monitorizare a Programului Operațional Competitivitate (CM POC).

La reuniune au fost prezenți membrii cu drept de vot ai Comitetului de Monitorizare, observatori și invitați.

Din partea Comisiei Europene - DG Regio au participat domnul Marian Răduță și domnul Laurențiu Teodorescu.

Deschiderea reuniunii

Lucrările reuniunii au fost conduse de doamna Iulia Baz, director general AM POS CCE, președintele CM POC.

În deschidere, doamna Iulia Baz a mulțumit invitaților pentru participarea la prima reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru Programul Operațional Competitivitate, ținând să precizeze faptul că reuniunea din februarie a fost una mai mult administrativă, acum fiind vorba de realizări în ceea ce privește Programul Operațional Competitivitate. Apoi, doamna Iulia Baz a salutat prezența reprezentanților Comisiei Europene, precum și a doamnei secretar de stat Mihaela Ciuciureanu, căreia i-a dat cuvântul.

Doamna secretar de stat Mihaela Ciuciureanu a observat că cei prezenți sunt într-o formulă nouă față de reuniunea POSCE din prima parte a zilei și a rugat participanții cu rol de observator sau membru cu drept de vot să se prezinte, ocazie cu care s-a verificat și întrunirea cvorumului. Apoi a mulțumit încă o dată invitaților pentru efortul de a fi prezenți la întâlnire și și-a manifestat bucuria de a vedea o prezență atât de mare la reuniune.

În continuare, domnia sa a făcut referire la agenda reuniunii, ce a avut ca obiectiv prezentarea stadiului progresului înregistrat atât pentru îndeplinirea condiționalităților ex-ante, cât și pentru lansarea efectivă a programelor de finanțare prin POC. Apoi, a ținut să atragă atenția asupra faptului că Ministerul Fondurilor Europene a trecut printr-un proces de reorganizare prin care, pe lângă AM POS DRU, AM POS CCE, AM POAT, au fost preluate și autoritățile de management POS Transport și POS Mediu, alături de organismele regionale de mediu, precum și că noua structură organizațională este menită să răspundă eficient obiectivelor privind gestionarea instrumentelor structurale. Totodată, a subliniat eficiența colaborării între direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Fondurilor Europene, precum și strânsa legătură între ministerele de resort, prin care a fost asigurat progresul pentru îndeplinirea condiționalităților ex-ante. În continuare, doamna secretar de stat a informat participanții cu privire la faptul că, la data de 14 mai 2015 a fost lansat Ghidul Participantului cu cele 7 secțiuni, urmând ca depunerea proiectelor pentru Axa prioritară 1 POC să se facă începând cu data de 27 iunie 2015. Pentru Axa Prioritară 2, în data de 27 martie 2015 a fost publicat pentru consultare publică Ghidul Solicitantului pentru beneficiarii privați, pentru ca în perioada imediat următoare să fie supus din nou consultării publice.

A urmat cuvântul doamnei director general Iulia Baz, pentru aprobarea ordinii de zi, a minutei reuniunii din februarie a CM, a regulamentului de organizare și funcționare a MEF și pentru punctele de discuție din agendă.

Votul aprobării minutei din februarie 2015 a CM a fost întrerupt de către Domnul Alexandru Borcea, reprezentantul Asociației Române pentru Industria Electronică și Software (ARIES), care a dorit să atragă atenția asupra faptului că a trimis o scrisoare referitoare la minuta încheiată, prin care a solicitat introducerea unui cod etic, precum și crearea unor organisme de sprijin cu rol de suport tehnic în luarea deciziilor, punct din scrisoare la care nu i s-a formulat un răspuns până în prezent.

Domnul Alexandru Borcea a dorit să facă, de asemenea, câteva observații cu privire la faptul că primește de la autoritățile române informații brute, pe când pe cele mai rafinate le obține prin solicitări adresate Comisiei Europene sau altor organizații mondiale. Dânsul consideră că, atunci când este vorba de luarea unor decizii nu este clar informat asupra a ceea ce se întâmplă și a dat exemplul indicatorilor PTC, după care a solicitat răspuns Comitetului de Monitorizare.

Doamna director general Iulia Baz a răspuns că propunerea domnului Alexandru Borcea se află în analiză și că i s-a comunicat acest lucru. Dat fiind faptul că propunerea domnului Borcea nu era parte din minuta Comitetului de monitorizare din 25 februarie 2015, această minută a fost aprobată.

Apoi, doamna director general Iulia Baz, a dat cuvântul doamnei Aneta Stoica - consilier superior în cadrul Direcției Generale de Analiză, Programare și Evaluare, Serviciul Programe CE și Asistență Financiară IFI.

În continuare, doamna Aneta Stoica a prezentat stadiul și progresul înregistrat în îndeplinirea condiționalităților ex-ante. În acest sens, domnia sa a vorbit despre condiționalitățile generale și specifice aferente fiecărei axe prioritare de la nivelul P.O.C, ce trebuiesc îndeplinite până la 31 decembrie 2016. S-a referit, în primul rând, la condiționalitățile specifice și la criteriile, încă neîndeplinite, ce ar trebui să stea la baza respectivelor condiționalități, precum și la soluțiile găsite pentru remedierea problemelor.

Prima condiționalitate la care s-a făcut trimitere a fost cea din domeniul cercetare-dezvoltare-inovare, care presupune existența unei strategii naționale sau regionale de specializare inteligentă care trebuie să conțină un mecanism de monitorizare. Acest criteriu este neîndeplinit și s-a decis realizarea unui mecanism de orientare strategică, ce trebuie să conțină un organism desemnat responsabil cu coordonarea, un cadru sistematic de colectare de date, un mecanism pentru asigurarea participării active a părților interesate la procesul de identificare a oportunităților emergente pe piață și un mecanism de monitorizare detaliat.

ANCSI ia în considerare definirea acestui mecanism de orientare strategică cu sprijinul unui proiect Jaspers bazat pe descoperire antreprenorială, prin identificarea principalelor categorii de parteneri din mediul antreprenorial. Contractul a fost deja inclus în planul Jaspers la sfârșitul lunii aprilie, iar durata acestui contract va fi de 2 luni. S-a decis înființarea unui Consiliu Național pentru Competitivitate, ce va fi configurat și operaționalizat de ANCSI împreună cu Ministerul Economiei. Dezvoltarea de foi de parcurs actualizate pentru domeniile de specializare inteligentă și raportul de monitorizare, inclusiv concluzii și recomandări, va fi realizată cu sprijinul PO Capacitate Administrativă în completarea proiectului Jaspers, și care va realiza

monitorizarea mecanismului de cercetare, de orientare strategică cu ajutorul partenerilor. Fișa a fost deja depusă la POCA, perioada de execuție fiind septembrie 2015 - decembrie 2016.

Cu privire la a doua condiționalitate pe cercetare-dezvoltare – infrastructura de cercetare și inovare, este necesară existența unui plan multianual pentru bugetarea și prioritizarea investițiilor legate de prioritățile Uniunii și, dacă este cazul, ESFRI (Forumul pentru o Strategie Europeană privind Infrastructurile în domeniul Cercetării). Cadrul multianual pentru resursele bugetare disponibile pentru cercetare și inovare reprezintă o parte a strategiei naționale de cercetare-dezvoltare-inovare. ANCSI se va implica în realizarea unui nou roadmap la nivel național pentru infrastructura de cercetare-dezvoltare care se va baza pe priorități și pe o fundamenteare a nevoilor atât pentru domeniile de specializare inteligente, cât și pentru alte domenii de cercetare reprezentând priorități publice. În acest scop, s-a depus un proiect la Programul Operațional Capacitatea Administrativă (POCA) care va trebui să identifice lista cu infrastructurile de cercetare națională și inclusiv, foaia de parcurs.

În ceea ce privește domeniul *tehnologia informației și comunicațiilor* sunt, de asemenea, două condiționalități ex-ante; prima condiționalitate se referă la dezvoltarea digitală și se solicită existența unui cadru strategic de politică pentru dezvoltarea digitală.

În acest domeniu, există două criterii neîndeplinite: criteriul 4 - existența unui indicator de măsurare a intervențiilor din domeniile alfabetizării digitale, inclusiv unirea accesibilităților și e-sănătate, și criteriul 5 - evaluarea necesităților în materie de consolidare a construirii capacității administrative de implementare a intervențiilor TIC. În ceea ce privește condiționalitatea 4, strategia națională - agenda digitală a fost aprobată la 7 aprilie 2015. Referitor la criteriul privind indicatorii de măsurare a evoluției intervențiilor, s-a încheiat un contract cu Banca Mondială prin care se va realiza un sistem de monitorizare și un manual de monitorizare și evaluare a strategiei naționale și se vor identifica soluții pentru cadrul instituțional operațional adecvat. Cu privire la criteriul 5 - evaluarea necesităților în materie de consolidare a construirii capacității administrative, prin intermediul POCA și cu sprijinul Băncii Mondiale, se va face o analiză a capacității administrative a ministerului inclusiv din perspectiva implementării strategiei naționale - agenda digitală. Se va crea, de asemenea, o unitate de gestiuni a arhitecturii guvernamentale integrate IT printr-un contract POAT care este în negociere, iar modelul de arhitectură guvernamentală integrată IT și cadrul național de inter-operativitate are ca scop apărarea modelului de arhitectură guvernamentală și va fi implementat în cadrul acestui proiect. La condiționalitatea 2.2 - existența unor planuri naționale sau regionale privind dezvoltarea infrastructurii de comunicații NGN (New Generation Network), criteriul neîndeplinit este cel legat de planul de investiții în

infrastructură bazat pe o analiză economică care să ia în considerare existența infrastructurilor private și publice. Planul național privind dezvoltarea infrastructurii de comunicații NGN a fost aprobat de guvern în data de 3 iunie, iar planul național privind dezvoltarea infrastructurii conține un plan de investiții în infrastructură; lista investițiilor va fi stabilită în urma finalizării hărții privind infrastructura de comunicații electronice și a procesului de prioritizare. ANCOM a realizat deja aplicația pe baza căreia se pot identifica zonele albe, conform declarațiilor furnizorilor de comunicații electronice, iar în plus va realiza o hartă GIS (Geographical Information System) în conformitate cu obligația ce revine din Legea nr. 154/2012. Pentru lista de investiții s-a semnat un contract cu Banca Mondială în cadrul componentei 1, în data de 2 aprilie 2015, iar fișa de descriere a proiectului a fost transmisă de OIPSI către Ministerul Fondurilor Europene, iar termenul pentru realizarea contractului este septembrie 2016.

Doamna Aneta Stoica a dat cuvântul doamnei Beatrice Nanis, șef birou - Biroul Coordonare Metodologică Achiziții Publice, care a vorbit despre o condiționalitate foarte importantă, orizontală, aplicabilă tuturor programelor operaționale, și anume condiționalitatea legată de aplicarea eficace a legislației comunitare privind achizițiile publice.

Doamna Beatrice Nanis a făcut un istoric al problemelor cu care s-au confruntat în special Programele Operaționale care gestionează beneficiarii instituții publice, care au avut probleme, în prima perioadă de programare, cu modul în care s-au derulat procedurile de achiziții publice. În anul 2011 exista un plan de soluționare a problemelor, un plan care soluționa probleme de ordin tehnic, cu efecte bune, însă, în anul 2012 s-au luat măsuri care au vizat întregul sistem de achiziții publice. Aceste două exerciții paralele care au avut unele efecte pozitive, nu au rezolvat problemele de fond. S-a intensificat controlul, s-au identificat riscurile, respectiv achiziții accelerate, nu s-au respectat termenele, au fost proceduri de negociere care nu s-au încadrat într-un tot în art. 122. Prin decizia 218/2014 s-a stabilit să se facă un efort comun pentru o reformă în domeniul achizițiilor publice care să nu țină cont de sursa de finanțare. Prin decizia nr. 218/2014 Prim-ministrul a stabilit un cadru de reformă organizat care să fie gestionat de un grup de lucru la nivel tehnic. Acest grup de lucru și-a asumat ca termen de finalizare a strategiei, luna iunie 2015. A fost elaborată o strategie care a pornit de la problemele sistemice și a securizat două obiective importante: primul a fost asigurarea unui cadru coordonat de transpunere a noilor directive europene în materie, cele referitoare la modificările substanțiale ale contractelor, modificările etapelor unor proceduri, inclusiv denumiri. În momentul de față, pe circuitul de avizare este un protocol prin care instituțiile se vor pune de acord cu privire la interpretările legale pe principalele teme cu probleme. Strategia a urmărit și cadrul instituțional. Pe lângă

strategie și directive mai există și un al treilea obiectiv, respectiv acele măsuri care, prin acordul de parteneriat, au avut ca termen prima parte a anului 2015. Grupul de lucru a început să și implementeze o parte din măsurile de care domeniul achizițiilor publice are nevoie, cum ar fi: prima măsură care avea ca termen prima parte a anului 2015, era consolidarea funcției ANRMAP de reglementare, astfel încât să nu mai existe prevederi disparate privind domeniul achizițiilor publice care ar putea să creeze neclaritate atunci când sunt analizate și încercate a fi aplicate în practică de beneficiari. Pentru acest lucru s-a realizat un proiect de modificare a HG 1.361 prin care cei care inițiază proiecte de acte normative se auto-verifică dacă nu cumva o parte din prevederile pe care le propun au impact în domeniul achizițiilor publice. În oglindă cu această măsură, și ANRMAP și-a modificat procedurile interne, astfel încât să scaneze propunerile de acte normative care sunt la nivelul Guvernului sau Parlamentului și, dacă identifică aspecte care ar putea să contravină legislației de bază, să poată interveni. Această măsură se numește generic Empowering ANRMAP, dar scopul ei este, în principal, securizarea stabilității legislative și posibilitatea de a identifica într-un singur loc toate prevederile de care este nevoie atunci când se gestionează o procedură de achiziție publică. Tot în analiza pilonului legislativ s-a stabilit că cel mai bine ar fi ca noile directive europene, 3 la număr, să se transpună în legislația națională, la fel. Astfel, vor exista 3 acte normative referitoare la achizițiile clasice, achizițiile pentru utilități și concesiunile.

Doamna Aneta Stoica a revenit la cuvânt și a continuat cu următorul criteriu rămas neîndeplinit, condiționalitatea G5 și anume elaborarea unei baze de date care să permită verificarea ex-ante a eligibilității beneficiarilor pentru acordarea ajutoarelor de stat. A precizat că aplicația RegAS, privind realizarea bazei de date privind ajutorul de stat se află în perioada de proiectare, urmând etapa de dezvoltare care se va desfășura în perioada mai 2015 – octombrie 2015. Etapa de implementare se desfășoară în paralel cu etapa de proiectare pentru a asigura funcționalitatea acestei baze în perioada septembrie 2015 – noiembrie 2015. Achiziția echipamentelor și licențelor IT necesare pentru această bază de date a fost publicată și acceptată în SEAP, având termen data de 2 iunie 2015 pentru deschiderea ofertelor. Procedurile de lucru, responsabilitățile și drepturile asociate utilizatorilor sistemului informatic RegAS vor fi făcute în cadrul unui regulament special dedicat funcționării bazei de date și va fi elaborat pe parcursul etapei de dezvoltare a RegAS. Pentru a testa această bază de date, vor fi încărcate date din SMIS, actualizarea ei se va face în timp real, inclusiv importul de date din SMIS. Legislația națională va trebui, de asemenea, să fie modificată pentru a introduce obligația ca inițiatorii ajutorului de stat să folosească baza de date.

Următoarea condiționalitate, G7, este condiționalitatea privind sistemele statistice și indicatorii de rezultat unde sunt câteva criterii neîndeplinite. Unul constă în identificarea surselor și mecanismelor de asigurare a validării statistice. Pentru aceasta s-au elaborat fișe de indicatori și ghidul pentru indicatorii programului operațional și, de asemenea, adaptarea MySMIS la cerințele regulamentului delegat 480/2014. Se are în vedere lansarea graduală pe module și pe programe operaționale, lansarea în producții graduale pentru evitarea situațiilor din perioada trecută; dezvoltarea și mentenanța pentru cele două aplicații se face de către Serviciul de Telecomunicații Speciale, existând un protocol semnat în acest sens.

Alt criteriu neîndeplinit îl reprezintă existența unor măsuri privind colectarea și agregarea rapidă a datelor statistice, cu următoarele elemente: măsuri de publicare și de disponibilitate publică a datelor agregate. Strategia de comunicare a fost elaborată și este o strategie la nivelul tuturor programelor operaționale. A fost aprobată în comitetul de monitorizare a PO Asistență tehnică din 9 iunie, iar aceasta prevede la capitolul instrumente, canale și activități a unei secțiuni în care vor fi agregate date privind implementarea și progresele tuturor programelor operaționale, deci inclusiv PO Competitivitate.

Alt criteriu era cel legat de proceduri pentru a se asigura că toate operațiunile finanțate din program adoptă un sistem eficace de indicatori iar pentru îndeplinirea lui trebuie elaborate și aprobate procedurile de monitorizare a indicatorilor care sunt în curs de elaborare și aprobarea în comitetul de monitorizare, a planului de evaluare. Acesta trebuie să identifice datele necesare evaluărilor, în special cele legate de evaluările de impact și apoi se vor realiza aranjamentele de colectare sau accesare a datelor necesare evaluărilor. În continuare, doamna Aneta Stoica a prezentat stadiul în care se află planul de evaluare și ghidul de indicatori. Planul de evaluare este într-un stadiu foarte avansat de elaborare însă nu a putut fi supus aprobării la reuniunea prezentă, întrucât nu au fost adunate toate datele necesare evaluărilor de impact pentru a vedea mecanismele de colectare a acestora. Planul este elaborat conform regulamentelor și documentului orientativ privind planurile de evaluare a comisiei. Doamna Aneta Stoica a declarat că planul de evaluare va fi trimis spre consultare în luna iulie 2015 și că vor fi consultați în scris și membrii comitetului de monitorizare. Abordarea generală a planului de evaluare se bazează pe art. 56 din regulamentul 303, conform căruia, cel puțin o dată pe durata perioadei de programare trebuie evaluat modul în care speech-ul furnizat de Fondurile Europene Structurale și de Investiții a contribuit la obiectivele fiecărei priorități. La nivelul Direcției de Analiză, Programare și Evaluare s-a decis ca pentru toate PO-urile și pentru toate evaluările de impact să se utilizeze același set de 7 întrebări de evaluare care vor fi adaptate specificului fiecărui obiectiv. Doamna Aneta Stoica a enumerat cele 7 întrebări de evaluare:

1. Care este progresul care poate fi observat în zonele vizate și la nivelul grupurilor țintă în raport cu obiectivele specifice începând cu demararea intervenției?
2. În ce măsură progresul înregistrat poate fi atribuit intervențiilor?
3. Dacă există intervenții pozitive sau negative;
4. Dacă efectul înregistrat depășește regiunile sau sectorul vizat sau generează schimbări la nivelul altor entități;
5. Dacă există efecte sustenabile;
6. Dacă există mecanisme care au facilitat sau au împiedicat efectele și care sunt caracteristicile cheie contextuale pentru aceste mecanisme;
7. Dacă și în ce măsură lucrurile ar fi putut fi realizate mai bine;

A fost realizat și un calendar orientativ privind realizarea acestor evaluări dar nu este încă definitiv. Legat de condiționalitatea privind indicatorii, importantă este identificarea datelor. Fiecare evaluare are o fișă care cuprinde tema, întrebările de evaluare, dimensiunea teritorială sau sectorială, metodologia sugerată iar pentru evaluările de impact s-a pendulat între evaluarea bazată pe teorie și cea contra factorilor de impact. Problema ridicată de evaluarea contra factorilor de impact este identificarea datelor ce trebuie colectate, date necesare în alegerea grupului de bază și a grupului netratat. În cazul evaluării intervențiilor din PO legate de investițiile private, cheltuielile private privind cercetarea și dezvoltarea, ar fi posibilă și o evaluare contra factorilor de impact. Pe acest tip de evaluare se vor colecta date referitoare la progresul înregistrat în grupul întreprinderilor, la cheltuielile de cercetare, cifra de afaceri, export, productivitatea, numărul de produse inovative, schimbări în structura personalului. Pentru datele de comparație se va face un protocol cu Registrul Comerțului în vederea furnizării de date pentru alegerea grupul cu care se va face comparația față de grupul din beneficiarii PO Competitivitate.

În ceea ce privește funcția de evaluare, s-a decis ca aceasta să se regăsească la nivelul Direcției Generale de Analiză, Programare și Evaluare, va fi o funcție orizontală pentru toate AM-urile din cadrul MFE. Va exista un comitet de coordonare a evaluării care va avea rolul de furnizare de informații cât și de noi idei pentru evaluare. În cadrul acordului de parteneriat s-a stabilit un mecanism de coordonare, în cadrul căruia

funcționează un grup de lucru pentru evaluare în care se vor discuta temele și planurile de evaluare, îndeplinirea planului de acțiuni pentru condiționare treapta G7, cadru de performanță, raportarea aferentă perioadei 2014 - 2020. Comitetul de monitorizare a PO Competitivitate are din prisma evaluării, următoarele sarcini : analizarea și aprobarea planului de evaluare și a oricărui amendamente suplimentare, examinarea rapoartelor finale de evaluare și formularea de observații către AM cu privire la evaluarea programului și monitorizarea acțiunilor întreprinse ca urmare a acestor observații.

O problemă nouă în această perioadă de programare este faptul că toate rapoartele de evaluare trebuie trimise la Comisia Europeană, la unitatea de evaluare. În ceea ce privește sistemul de indicatori, tot în cadrul evaluării ex-ante, a existat ca cerință realizarea unui ghid de indicatori care să contribuie la îmbunătățirea procedurii de monitorizare, să furnizeze informații clare cu privire la indicatorii care fac parte din sistemul de indicatori, să asigure o înțelegere comună a indicatorilor și a datelor care trebuie colectate, atât pentru AM și organisme intermediare, cât și pentru beneficiari și să furnizeze informații privind metodologia de colectare a datelor, prelucrarea, validarea și asigurarea securității acestora, conform condiționalității G7. Doamna Aneta Stoica a menționat faptul că Ghidul pentru indicatorii de rezultat și indicatorii de realizare este în faza de finalizare, a fost completat cu observații din partea OI Cercetare, urmând să fie publicat pe site într-o săptămână. Pentru indicatorii de rezultat sunt informații privind locul și rolul indicatorului în PO, definiția lui, sursa datelor foarte extinsă, formula de calcul, organizația responsabilă cu furnizarea datelor, colectarea, raportarea și inclusiv datele limită de realizare a acestor raportări. La indicatorii de realizare sunt analizate tipul indicatorului, comun sau specific, definițiile, unitatea de măsură, prezentarea activităților măsurate prin cadrul acestui indicator, formula de calcul, organizația responsabilă cu furnizarea datelor, colectarea, raportarea și inclusiv datele limită de realizare a acestor raportări. În ceea ce privește monitorizarea indicatorilor de rezultat, conform acestui ghid, s-a constatat, referitor la colectarea datelor, că aceasta se face de către unitatea de monitorizare din cadrul AM. S-a recomandat semnarea unui acord de cooperare cu INS-ul pentru furnizarea anumitor indicatori sau poate chiar pentru toate categoriile de indicatori. Raportarea datelor se face de către AM care elaborează raportul anual și cel final de implementare și prezintă realizările înregistrate în implementare în anul financiar anterior acordării. Data limită de raportare o reprezintă finele anului precedent. La indicatorii de realizare, furnizarea datelor se face în funcție de indicatori pe baza raportului transmis de beneficiari, cum ar fi numărul de cercetători, numărul de societăți care cooperează cu instituțiile de cercetare și de către organismul intermediar pentru acei indicatori pe care nu îi prezintă

beneficiarul. Colectarea și agregarea datelor se face de către OI pe baza actului delegat semnat, iar raportul datelor se face de către AM în raportul anual.

Doamna director general Iulia Baz a mulțumit doamnei Aneta Stoica și a făcut constatarea că s-au realizat progrese notabile după care a așteptat întrebări din partea participanților.

Domnul Florin Vrejoiu, din partea Asociației pentru Tehnologii, Informații și Comunicații din România a solicitat să se insiste pe clarificarea indicatorilor ex-ante, dorind să cunoască măsurile întreprinse pentru recuperarea întârzierilor în îndeplinirea indicatorilor ex-ante. Doamna Aneta Stoica a răspuns că s-a venit în sprijinul Autorităților de Management, a Organismelor Intermediare și a beneficiarilor prin întocmirea unui ghid de indicatori care să fie utilizați într-o manieră coerentă de către cei menționați mai sus, prin stabilirea metodelor de colectare a datelor, prin configurarea sistemului de monitorizare. Evaluarea ex-ante a fost transmisă și agreată de Comisia Europeană în luna decembrie 2014, prin urmare nu există întârzieri. Domnul Florin Vrejoiu a acuzat de formalism instituțiile implicate în îndeplinirea condiționalităților ex-ante și a cerut reprezentanților organismelor intermediare prezenți în sală să răspundă la două subiecte pe care le ridică, și anume: 1. dacă se dorește într-adevăr ca acea condiționalitate ex-ante să se îndeplinească; 2. cu referire la organizarea sistemului, criticând atitudinile unor persoane implicate în partea de evaluare și monitorizare a proiectelor.

Doamna Aneta Stoica a explicat că îndeplinirea condiționalităților ex ante stabilite în regulament nu reprezintă o chestiune formală, în absența îndeplinirii condiționalităților, PO riscând suspendarea. Având în vedere că termenul de îndeplinire al acestor condiționalități este data de 31 decembrie 2016, până în prezent s-a realizat un plan clar de implementare a acestor condiționalități de către instituțiile implicate. Asupra modului de rezolvare a celei de a doua probleme ridicate de domnul Florin Vrejoiu, doamna Aneta Stoica a răspuns că în sistem există personal bine pregătit în analizarea și selectarea proiectelor cu cel mai mare impact, în acest sens finalizându-se și o evaluare a sarcinilor administrative asupra beneficiarilor cu măsura reducerii acestor sarcini. De asemenea, doamna Aneta Stoica l-a invitat pe domnul Florin Vrejoiu la grupul de lucru specializat pe această temă pentru discuții și recomandări, realizându-se astfel o mai mare transparență între factorii interesați.

În continuare, doamna director general Iulia Baz a dat cuvântul reprezentantului Organizației Naționale a Persoanelor cu Handicap din România (ONPHR), Matei Ghigiu. Acesta a dorit să fie dezvoltat subiectul

referitor la condiționalitățile ex-ante pe TIC, mai exact condiționalitatea pe dizabilitate. Domnul Matei Ghigiu a fost interesat de măsura în care au fost îndepliniți indicatorii de măsurare a efectelor intervențiilor prin incluziune și accesibilitate, de gradul în care au fost încurajate tehnologiile și dispozitivele de suport pentru mobilitate și persoane cu dizabilități. Totodată, a atras atenția asupra faptului că, până în prezent, țara noastră nu dispune de o bază de date la nivel național care să cuprindă date despre persoanele cu dizabilități și nevoile speciale ale acestora, numărul persoanelor utilizatoare de fotoliu rulant, numărul adulților și copiilor cu Sindrom Down sau numărul adulților și copiilor cu autism. Domnul Matei Ghigiu consideră că existența unei astfel de baze de date ar permite adoptarea unor măsuri sociale bine ținute către aceste categorii defavorizate și, în acest sens, recomandă colaborarea cu Ministerul Muncii și cu alte instituții cu atribuții complementare în vederea creării acestei baze de date. Doamna Adina Moga, director general al Organismului Intermediar pentru Societatea Informațională i-a comunicat domnului Matei Ghigiu că, la observațiile avute, urmează să i se răspundă în scris.

Domnul Petre Luigi Luican, din partea Asociației Consultanților în Management din România, a adresat o întrebare legată de existența sau inexistența unei abordări unitare privind procedurile de monitorizare ca urmare a discuțiilor dintre organisme intermediare, autoritățile de management și autoritatea de audit la care i s-a răspuns că există un plan de management întocmit în acest sens.

Doamna Iulia Baz a mulțumit și a dat cuvântul domnului Marian Răduță, din partea Comisiei Europene - DG Regio.

Domnul Marian Răduță a mulțumit pentru invitația de participare la Comitetul de Monitorizare și a dorit să facă unele observații asupra condiționalităților tematice. A precizat că aceste condiționalități au dat naștere unui plan de acțiune cu obiectivul rezolvării unor deficiențe ale programului, fiind interesat în mod special despre stadiul în care se află acțiunea referitoare la grupul de lucru inter-ministerial pentru coordonare a politicilor publice de promovare a competitivității economice.

I s-a răspuns domnului Marian Răduță că termenul pentru înființarea Comitetului Național pentru Competitivitate este 30 iunie 2016 și că ultima informare privind stadiul îndeplinirii condiționalităților a fost în luna aprilie 2015, după care a intervenit doamna director Dana Gheorghe și a precizat că instituția pe care o conduce are calitatea de membru, Ministerul Economiei fiind direct responsabil de constituirea acestui Comitet de Coordonare pentru Competitivitate. Concluzia rezultată în urma discuțiilor a fost că se va

constitui Comitetul Național pentru Competitivitate abia după aprobarea strategiei naționale de competitivitate.

Referitor la planul de evaluare s-a recomandat ca acesta să fie aprobat în termen de un an de zile de la aprobarea programului, la reuniunea următoare a comitetului de monitorizare.

Doamna Iulia Baz a propus trecerea la următoarea temă din agendă, și anume prezentarea și consultarea cu privire la strategia de comunicare, pentru descrierea căreia i-a dat cuvântul doamnei Ioana Pâslaru.

Doamna Ioana Pâslaru a mulțumit doamnei director general și a prezentat abordarea în privința strategiei de comunicare. Aceasta a fost decisă în baza art. 116 din partea a treia a regulamentului 1.303 din 2013 care stabilește că statul membru sau Autoritatea de Management elaborează strategii de comunicare pentru Programul Operațional și le aprobă în comitetele de autorizare în termen de 6 luni de la aprobarea programului. O singură strategie de comunicare poate fi elaborată pe mai multe programe operaționale, iar această strategie de comunicare va fi înaintată spre aprobare unui comitet de monitorizare desemnat după ce celelalte comitete implicate vor fi consultate cu privire la această strategie. Va fi elaborată o singură strategie de comunicare orizontală pentru PO finanțate din fonduri ESI cu excepția celor pentru cooperare teritorială europeană, pentru 2014-2020, ce va cuprinde principii generale de coordonare a comunicării, activități de comunicare pentru publicul larg, potențiali beneficiari, beneficiari difuzori de informații, precum și elementele detaliate. Se vizează desemnarea comitetului de monitorizare pentru POAT ca fiind responsabil cu aprobarea acestei strategii de comunicare. Strategia de comunicare va fi implementată prin planuri de comunicare fie planuri de comunicare pe PO-uri, fie un singur plan de comunicare pentru un minister cu mai multe AM-uri, cum s-a decis în cazul MFE. Această strategie detaliază mai multe elemente: instrumentele de bază folosite pentru comunicarea orizontală menționate în această strategie sunt comunicare online, în special folosindu-se fonduri-ue.ro, care există din anul 2007. Acesta va fi dezvoltat astfel încât să se poată îndeplini cerințele regulamentului în privința portalului unic, în sensul că acest portal va difuza informații despre oportunitățile de finanțare oferite de toate Programele Operaționale, despre rezultatele obținute, lista beneficiarilor, lista operațiunilor sub formă de foaie de calcul pentru aceste programe. Informațiile referitoare la proiectele finanțate și la beneficiari vor fi descărcate din SMIS 2014 sau din MySMIS 2014 cu excepția celor aferente MADR pentru care se vor solicita actualizări periodice sau se vor face trimiteri la site-ul de unde vor putea fi vizualizate. O altă axă în această strategie este contactul direct, în special prin intermediul Centrului de Informare Național și prin centre teritoriale care vor funcționa sub coordonarea Companiei

Naționale de Investiții cu asigurarea, inclusiv a funcției de ghișeu unic pentru IMM-uri, care a fost subiectul unei condiționalități ex-ante pe POC. Implementarea strategiei de comunicare pentru instrumente structurale, se va face prin planul de comunicare al MFE și prin planurile specifice ale PO la MDRAP. Bugetul pentru implementarea strategiei este de aproximativ 59,36 milioane euro contribuție comunitară plus co-finanțare națională, defalcate astfel: 21 milioane euro din POAT, plus 3,8 milioane euro contribuție națională, 25 milioane euro din contribuție UE din POCU plus contribuția națională, 7,5 milioane euro contribuție UE din POR plus 5,86 milioane euro contribuția UE prin POCA. Următorul pas în programarea comunicării este aprobarea memorandumului cu privire la abordarea strategică în domeniul comunicării, acela care stabilește cum va arăta programarea comunicării în perioada următoare. Vor fi consultate comitetele de monitorizare pentru programele operaționale cu privire la strategia de comunicare, urmând ca aprobarea strategiei să se facă în CMA-POAT. Strategia de comunicare va fi aprobată și prin memorandum guvernamental, apoi vor fi elaborate și implementate planurile de comunicare în sprijinul acestei strategii. Elaborarea acestor planuri de comunicare a început, apoi se vor evalua periodic progresele înregistrate și se vor informa comitetele de monitorizare relevante. Strategia de comunicare va prevedea și comunicarea priorităților politice ale Uniunii legate de fondurile ESI. Pentru respectarea art. 102 din prevederile generale, și anume stabilirea site-ului sau portalului unic cu informații privind toate PO-urile, se are în vedere folosirea site-ului www.fonduri-ue.ro. Legat de art. 115, care se referă la responsabilitățile de comunicare ale statului membru sau AM-uri, se au în vedere următoarele: elaborarea strategiei de comunicare MFE, AM-urile din MFE și AM-urile din MDRAP; în ceea ce privește portalul Internet unic pentru gestionare și actualizarea acestui portal unic, unitatea de comunicare din MFE va fi responsabilă în colaborare cu toate AM-urile; informarea despre oportunitățile de finanțare și publicarea listei de operațiuni se va face prin portalul fonduri-ue; informarea cetățenilor cu privire la realizările politice de coeziune, Ministerul Fondurilor pentru acordurile de parteneriat și programe gestionate, AM-urile din MDRAP pentru programe gestionate de MDRAP. MFE va desemna responsabilul național cu informarea și publicitatea precum și responsabilii de comunicare pentru programele gestionate iar AM-urile din MDRAP desemnează responsabili de comunicare pentru programele gestionate. Doamna Ioana Pâslaru a mulțumit pentru atenția acordată și și-a manifestat disponibilitatea de a răspunde întrebărilor participanților.

Doamna Valentina Dimulescu, reprezentanta Societății Academice din România, a vrut să știe dacă va regăsi pe site-ul unic și informațiile privind execuția financiară a Programului Operațional pentru Agricultură și Cooperare Teritorială. Doamna Ioana Pâslaru a răspuns că vor exista trimiteri pe site la programele aferente

Ministerului Agriculturii dar și că se va consulta cu colegii de la Ministerul Agriculturii pentru a vedea ce date pot fi preluate de la acest minister. Doamna Valentina Dimulescu a sugerat că ar fi util ca datele financiare ale tuturor programelor operaționale să fie găsite în același loc și a dat exemplul Bulgariei, țară care a realizat acest deziderat. Doamna Ioana Pâslaru a mulțumit pentru susținere și a primit și alte sugestii.

Una dintre acestea a fost ca în afară de site-ul unic să existe noduri de comunicare în fiecare regiune a țării aceasta întrucât mulți beneficiari sunt situați la distanță geografică și culturală de capitală și ar dori să aibă informări și la nivel local, strategie abordată și de Comisia Europeană. În acest fel se demonstrează etica în afaceri și responsabilitatea socială. Doamna Ioana Pâslaru a precizat că aceste elemente sunt cuprinse în strategia de comunicare și că, în momentul finalizării acesteia, va fi prezentată spre consultare comitetelor de monitorizare.

Domnul Marian Răduță s-a interesat dacă în cazul Ministerului Fondurilor Europene va exista un singur program care să aibă o parte de măsuri orizontale și o parte de măsuri specifice programelor operaționale, un singur plan de comunicare la nivelul ministerului, la care doamna Ioana Pâslaru a răspuns afirmativ. A doua întrebare la care a cerut răspuns domnul Marian Răduță se referă la durata dezvoltării website-ului, astfel încât să fie accesibilă lista proiectelor pe programe într-un format deschis și nu doar în format pdf, la care doamna Ioana Pâslaru a estimat o perioadă de maximum două luni. De asemenea domnul Marian Răduță a cerut lămuriri vizavi de ghișeu unic și modul de funcționare al acestuia. Doamna Ioana Pâslaru a înștiințat participanții că acest ghișeu va funcționa în cadrul centrelor regionale, că informațiile oferite o să fie disponibile și într-o altă limbă de circulație internațională și, mai mult decât atât, o să fie accesibilizate pentru persoanele cu dizabilități. Domnul Marian Răduță și-a exprimat dorința de colaborare la dezvoltarea website-ului prin furnizarea de date legate de anumite soft-uri care fac posibilă citirea unei informații de pe un site atât în format pdf cât și în format word.

Reprezentantul Federației Naționale Sindicale Alma Mater, domnul director Anton Hadar a întrebat dacă reprezentanților entităților prezente le este permis să depună proiecte în cadrul Programului Operațional Competitivitate. Doamna Dana Gheorghe, directorul general al Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică a răspuns că a discutat această problemă cu reprezentanți ai comunității juridice și a identificat implicații privind potențialul conflict de interese între membrii comitetului de monitorizare ce votează criteriile de evaluare și selecție asupra proiectelor și totodată, care depun proiecte în calitate de manageri. În replică reprezentantul Federației Sindicale Alma Mater, domnul director Anton Hadar a amintit că domnul

Eugen Teodorovici a permis persoanelor cu brevete de invenție să aplice, întărind astfel legătura dintre cercetare, dezvoltare, inovare universitară și mediul economic. A intervenit și domnul Vlad Florian Țepelea, din partea Asociației Patronale a Industriei de Software și Servicii (ANIS) care a opinat că votul membrilor dat pe aspecte în care interesele acestora nu sunt direct afectate este licit, iar votul cu implicații asupra unui posibil conflict de interese obligă persoana să se recuze.

Domnul Alexandru Borcea, președintele Asociației Române pentru Industria Electronică și Software (ARIES) a considerat că sunt necesare, în acest caz, un punct de vedere al comisiei și o declarație a membrilor comitetului de monitorizare din care să reiasă dacă fac sau nu parte din proiecte pe programe de competitivitate.

Doamna Antoaneta Popescu, din partea Direcției Coordonare Sistem și Monitorizare a explicat că aceste situații se încearcă a fi prevenite prin includerea, ca anexă, a codului de conduită, în cadrul regulamentului de organizare și funcționare al comitetului de monitorizare. Prin prisma faptului că membrii comitetului de monitorizare au acces la informații privilegiate, cum ar fi criteriile de selecție care se votează precum și calendarul de lansări, că lucrările comitetului sunt confidențiale și că nu trebuie făcut uz de informațiile privilegiate, membrii cu drept de vot au obligația să acționeze imparțial în interesul implementării programelor operaționale.

Reprezentantul Federației Sindicale Alma Mater, domnul director Anton Hadar, a solicitat membrilor comitetului de monitorizare să voteze aprobarea emiterii unui răspuns oficial scris la problema conflictului de interese. Acest aspect s-a votat cu majoritate de voturi și trei abțineri.

Domnul director Iulian Miserciu, reprezentantul Autorității de Audit, a venit cu o completare, în sensul stabilirii prin vot a instituției abilitate să formuleze punctul de vedere referitor la conflictul de interese.

Doamna director general Iulia Baz a precizat că vor avea loc consultări cu reprezentanții Comisiei Europene, se va studia modul de procedură din alte țări și apoi se va emite un răspuns.

După pauză, doamna director general Iulia Baz a continuat punctele din agendă cu prezentarea acțiunilor întreprinse până la momentul actual pe Programul Operațional Competitivitate.

A fost adus la cunoștință faptul că, în luna aprilie s-au semnat acordurile de delegare cu cele două organisme intermediare: acordul de delegare cu ANCSI și cu organismul intermediar pentru societatea informațională.

Pentru Axa Prioritară 1 a fost aprobată schema de ajutor de stat Finanțarea activităților de cercetare, dezvoltare și inovare și a investițiilor în cercetare-dezvoltare prin POC, fiind avizată de Consiliul Concurenței în 13 ianuarie 2015, precum și schema de ajutor de minimis Ajutor de minimis pentru sprijinirea start-up-urilor și spinoff-urilor inovatoare, în data de 3 martie 2015. Pe Axa 2, Consiliul Concurenței a aprobat schema de ajutor de stat Sprijinirea dezvoltării de produse și servicii inovative, și schema de ajutor de minimis Sprijin pentru IMM pentru creșterea contribuției sectorului TIC pentru competitivitatea economică.

Cu privire la instrumentele financiare identificate, i-a fost dat cuvântul doamnei director Dana Gheorghe. În continuare, doamna director Gheorghe a spus că este vorba despre accesarea unor instrumente financiare cu care se va încerca sprijinirea întreprinderilor cu specificul celor pe care le finanțează axa 2, adică întreprinderi care vor face activități de cercetare și de inovare. Domnia sa a ținut să precizeze că acest tip de intervenție este o provocare pentru programul operațional din Axa Prioritară 2 deoarece, până la această dată, nu s-au finanțat proiecte de cercetare cu instrumente financiare, cercetătorii beneficiind, fie pe planul național, fie pe fonduri structurale, de finanțări acordate sub formă de granturi. S-a făcut o analiză ex-ante privind instrumentele care se utilizează în România și nu numai, care să vină în sprijinul întreprinderilor inovatoare – ce ar fi potrivit pentru întreprinderi în această direcție – și studiul care s-a făcut a evidențiat două tipuri de instrumente aplicabile în exercițiul actual. Este vorba despre un fond de investiții pentru accelerare antreprenorială și, în același timp, și un fond de seed, care oferă posibilitatea pornirii de la o idee, până la definitivarea unui produs, a unui serviciu nou, care poate fi valorificat în piață, în urma acestei valorificări rezultând fondurile necesare unui astfel de instrument. Etapele parcurse în utilizarea unui astfel de instrument constau în colectarea de idei ce urmează a fi concretizate în produse și servicii noi, micșorarea numărului de investitori rămași în această competiție, până la faza finală, aceea de realizare a unor prototipuri, serii zero, a unor servicii noi care au șanse să fie valorificate în piață. Apoi urmează faza de seed, care implică din nou o injecție de capital din partea fondului în noile întreprinderi create, perioadă în care se va căuta – cu ajutorul unui plan de afaceri – posibilul, potențialul cumpărător al cotei din afacere care aparține fondului. Prin valorificarea pe piață a produselor rezultate, fondul se revigorează pentru a face alte investiții. Un astfel de experiment a fost practicat cu succes în Bulgaria, cu trei ani în urmă, și poate constitui un exemplu pentru România.

Succesul acestui instrument depinde, în foarte mare măsură, de administratorul celor două fonduri. Durata proiectului este de aproximativ 24 de luni, timp în care administratorul, împreună cu echipa de mentorat,

trebuie să supravegheze tot acest proces, întreprinderile care rămân în final (definitivarea produsului, planul de afaceri și legătura cu piața). Acest administrator va fi selectat în urma unei proceduri de achiziție publică.

Cel de-al doilea instrument se referă la un portofoliu de credite cu partajarea riscului. Acest instrument este mai cunoscut, din punct de vedere al utilizării lui, și reprezintă un portofoliu de credite cu partajarea riscului. Mai precis, cota care vine dinspre programul operațional se asociază cu suma de bani pe care o pune întreprinderea, instituția investitoare – de obicei o bancă. Datorită fondului provenit din program, care nu necesită costuri suplimentare (cel care vine dinspre bancă va funcționa prin procesul de creditare la prețul pieței), scade valoarea împrumutului. Acesta ar fi un avantaj. Celălalt avantaj al unui astfel de credit ar permite multiplicarea portofoliului de credite prin faptul că se injectează această sumă fără niciun fel de profit în acest fond. Deci el se multiplică de doua ori – suma provenită de la bancă și suma de la programul operațional. Astfel, se creează un avantaj prin împărțirea acestui risc – dacă contribuția este 50% - 50%, împărțirea riscului de creditare între fondul injectat de către programul operațional și cel care provine de la bancă. În România există o experiență de succes cu un astfel de instrument, prin programul Jeremie. Nu se cunoaște, încă, interesul pentru un astfel de fond din partea unor întreprinderi care fac cercetare și inovare. Din acest considerent, suma mai mare alocată va fi cea pentru acceleratorul antreprenorial – în jur de 30-35 de milioane, și aproximativ 15 milioane pentru a vedea cum funcționează acest portofoliu de credite cu partajarea riscului.

Discuția a continuat cu intervenția doamnei Mihaela Terchila, director general al Direcției Generale Mecanisme și Instrumente Financiare Nerambursabile, care și-a oferit sprijinul, în privința instrumentelor financiare, având în vedere experiențele similare pe care le-a avut prin gestionarea fondurilor de pre-aderare PHARE.

A preluat cuvântul domnul Alexandru Borcea, care a introdus în discuție subiectul inovării. Dânsul a subliniat necesitatea introducerii unor condiții care să permită accesul la programul de finanțare numai acelor firme care își demonstrează nu doar potențialul în domeniul inovării, ci și rezultatele efective ale proiectelor de inovare. A dat ca exemplu experiența pe care a avut-o în SUA, în care aplicanții își asumau anumite randamente și apoi, în baza măsurării efectului socio-economic al programului respectiv, s-a constatat eficiența și posibilitatea realimentării fondului. Însă, este necesară o definiție precisă a efectelor socio-economice, pentru o monitorizare cât mai eficientă. Referitor la cel de-al doilea instrument financiar (portofoliul de credite cu partajarea riscului), domnul Borcea a considerat necesară introducerea unor condiții

care să determine o selecție mai exigentă a proiectelor, astfel încât acestea să fie cât mai interesante și atractive pentru investitori.

În concluzie, dânsul a salutat aceste programe, la care crede că ar trebui adăugate anumite elemente pentru eficientizare, așa cum s-a dovedit și din experiența altor țări.

Întâlnirea a continuat cu prezentarea lansărilor de proiecte. A luat cuvântul doamna director Dana Gheorghe, care a vorbit despre Axa Prioritară 1. Dânsa a adus la cunoștință faptul că, începând cu 28 octombrie 2014, au fost lansate ghidurile, și trei etape de consultare, urmând ca apelurile să se deschidă efectiv pe 27 iunie. În planificarea propusă, anumite acțiuni și tipuri de proiecte au fost planificate în două apeluri, cu sumele partajate pe cele două. Este vorba despre investițiile pentru departamentele de CD ale întreprinderilor (25 de milioane de euro la acest apel), care se încheie pe data de 18 august (deadline); în anul 2016 se va lansa, în trimestrul II, al doilea apel cu 20 de milioane de euro, cu referire strict la sume care sunt alocate prin FEDR, suma totală (FEDR și buget de stat) fiind de 53 de milioane euro pentru acest tip de acțiune-proiect. La proiectele pentru clusterelor de inovare, sunt planificate două apeluri, primul anul acesta, care se încheie pe 18 august (deadline), cu 30 de milioane de euro pe apel, și al doilea în trimestrul I al anului 2016 cu 15 milioane de euro. Această solicitare a venit și din partea reprezentanților clusterelor din România, care ar dori modificarea tipului de proiect, în sensul acordării unui ajutor de-minimis pentru management de proiect. Această propunere nu a fost agreată de către Organismul Intermediar pentru Cercetare, proiectul propus fiind proiectul de cluster pentru inovare de 7,5 milioane, respectiv 5 milioane valoarea maximă. Proiectele majore sunt “top down”, este vorba despre “ELI” care are faza a doua în exercițiu, 2014-2020 și proiectul Danubius, un alt proiect major care, pentru a fi finanțat din fonduri structurale, are ca o condiționalitate aprobarea lui pe lista ESFRI. În ceea ce privește investițiile publice pentru instituțiile de cercetare de tip universități și instituții naționale de cercetare, s-a făcut o planificare în cadrul acestui apel, de 70 de milioane euro. Data limită de închidere a apelului este 25 august și un al doilea apel de 60 de milioane în trimestrul II din anul 2016. Referitor la atragerea personalului cu competențe avansate din străinătate, pentru proiectele care au fost susținute și în primul exercițiu, suma totală alocată acestui apel este 81,6 milioane euro din FEDR, apel ce se lansează acum și care se închide pe 1 septembrie. Acest apel va avea posibilitatea să finanțeze în jur de 40 de proiecte. Valoarea maximă a unui proiect este de 2 milioane euro. Dat fiind faptul că supracontractarea, rândul trecut, a fost de trei ori față de bugetul alocat, nu s-a considerat necesară partajarea acestui buget în două apeluri. Spinoff-ul/Startup-ul este un tip de proiect ce se lansează cu apel deschis. Bugetul maxim este de 15 milioane euro FEDR. Proiectele pentru întreprinderi nou-create inovatoare, nou-înființate inovatoare, cu

tot bugetul de 20 de milioane euro, se lansează acum și apelul se închide pe 11 august. Parteneriatele pentru transfer de cunoștințe: beneficiarii de fonduri sunt instituțiile publice, dar beneficiarii de rezultate sunt întreprinderile. A fost împărțit în două apeluri: cel de anul acesta, care se încheie pe 11 august, cu un buget total de 20 de milioane euro, și s-a rezervat și pentru anul 2016 în trimestrul I un nou apel cu o valoare totală de 60 de milioane euro.

Tot în cadrul acestui comitet de monitorizare s-a făcut cunoscută planificarea și pentru tipurile de proiecte sau acțiuni pentru care încă nu au fost lansate ghidurile. Este vorba de accesul cercetătorilor la literatura științifică, proiectul ANELIS, care a fost finanțat și în exercitiul acesta din bugetul de stat. Se intenționează ca, începând cu 2016 să fie finanțat, din nou, din fonduri structurale, iar ghidul să fie lansat în consultare în trimestrul IV al acestui an. Se lansează ghidul în consultare pentru a primi păreri din partea publicului larg, a comunității științifice în special, deoarece adresantul, beneficiarul este cunoscut – este instituția care gestionează ANELIS și acum, și care este abilitată în continuare să gestioneze acest tip de activitate. Bugetul acestui proiect este de 35 de milioane de euro (suficient, probabil, pentru trei-patru ani, ținând cont de nevoile unui astfel de proiect).

Se dorește dezvoltarea unor rețele de tip grid (unde, dacă va fi cazul, se va acorda finanțare și prin RO-EDUNET, sunt 11 proiecte care au fost finanțate în exercitiul acesta și care au creat computere care îndeplinesc aceste funcții de computer-grid) care interconectează pe diverse domenii de cercetare institutele care au astfel de calculator și rețea cu rețele internaționale, europene, din domeniile respective. Bugetul total aferent este de 15 milioane euro.

De asemenea, se urmărește lansarea, în trimestrul III, a ghidului pentru finanțarea proiectelor în sinergie cu programul Horizon 2020. Este vorba despre finanțarea acelor proiecte care câștigă finanțare în cadrul Horizon 2020 și care vor fi finanțate din fonduri structurale, pe activitățile ce nu au fost eligibile în Horizon 2020 și care sunt eligibile pe fonduri structurale. Bugetul acestui tip de proiect, pe acțiune, este de 29 de milioane de euro FEDR. Va fi un apel deschis pe măsură ce proiectele vor fi selectate din programul Horizon 2020. Cele care necesită buget suplimentar vor veni și la OI Cercetare pentru finanțare, alături de tipurile de inițiative “Timing Eracer” cunoscute ca fiind dezvoltate și din perspectiva Horizon 2020 pentru a fi finanțate în sinergie cu fonduri structurale; se va încerca finanțarea proiectelor de tip JTI (Joint Technology Initiative), care sunt parteneriate public-privat și acolo unde România are contribuții și participare – este vorba de Clean Sky, de Excel și altele de tipul acesta, și ERA-NET-urile. În 2016 se va lansa proiectul tehnologic inovativ, continuatorul proiectului de tip 2.3.3 din actualul exercițiu, unde întreprinderea își poate dezvolta o inovare,

pornind de la un rezultat de cercetare până când duce produsul, tehnologia sau serviciul în piață. Acest apel are 52 de milioane de euro rezervați. Se consideră a fi un proiect complex, care permite unei întreprinderi să-și dezvolte un produs (cu acest impediment al cofinanțării, care dă posibilitatea doar întreprinderilor cu potențial financiar să-și susțină un astfel de proiect).

Este vorba despre instrumentele financiare, discutate mai devreme, cu un buget de 50 milioane euro FEDR, aproape 60 milioane euro buget total (cu contribuția bugetului de stat, probabil în jur de 35 milioane - 40 milioane euro se vor aloca acceleratorului antreprenorial și 15-20 milioane euro pentru portofoliul de risc partajat).

A fost prezentată, apoi, diagrama activităților de evaluare: 25 august este rezervat ca dead-line pentru proiectele de investiții pentru instituțiile publice, 1 septembrie este pentru un singur proiect – atragerea de personal; la 11 august și 18 august se închid apelurile pentru întreprinderile nou înființate, parteneriatele pentru transfer, respectiv clusterelor de inovare și investiții pentru întreprinderi. S-a prezentat desfășurătorul activităților pe verticală pentru fiecare dintre aceste apeluri: 66 de zile rezervate pentru apelurile lansate pe 11 august, 18 august și 78 de zile pentru cele care au dead-line-ul 25 august și 1 septembrie. Se dorește afișarea rezultatelor finale în 13 noiembrie, 20 noiembrie, 4 decembrie și 11 decembrie. Se estimează încheierea contractelor până la sfârșitul anului în curs.

Discuția a continuat cu intervenția unuia dintre participanți, care a ridicat problema institutelor naționale de cercetare-dezvoltare. Dânsul a susținut faptul că aceste entități nu sunt instituții publice și că ar trebui menționate, ca INCĐ-uri, separat de institutele publice de CDI/universități, subliniind faptul că această chestiune este importantă din punct de vedere al modalității de acordare a salariilor.

Apoi a preluat cuvântul domnul Alexandu Borcea, care a avut câteva comentarii la adresa unora dintre tipurile de proiecte aflate în discuție. Primul subiect la care s-a referit a fost tipul Proiecte pentru cluster de inovare, dânsul susținând că termenul de cluster inovativ este un pleonasm, deși se folosește chiar și la nivel de Uniune Europeană, și că ar trebui înțelese mai bine aceste noțiuni de cluster și cluster organisation sau cluster innitiative. Dânsul a mai spus că programul propriu-zis nu se referă la cluster ci la competitivitatea unor firme, și că definițiile ar trebui revizuite, pornind de la această abordare.

Al doilea subiect abordat a fost cel referitor la partea de cercetare din cadrul infrastructurii de cercetare. Domnia sa a spus că a solicitat, de mai multe ori, introducerea condiției ca cercetarea să devină un instrument

de sprijin al inovării, și a dat ca exemple unele programe din străinătate (VTT – Finlanda), în care rezultatele proiectelor se concretizează în venituri, ca urmare a intrării pe piață a produselor finite.

Apoi domnul Alexandru Borcea a abordat un al treilea subiect și a spus că, în urma unei discuții purtate cu unii directori de la Horizon 2020, pentru un proiect care a fost deja finanțat dintr-un program european, se poate obține finanțare din fonduri naționale, însă nu se aprobă o altă finanțare din fonduri structurale, pe motiv de conflict de interese.

A urmat o discuție între participanți, cu privire la acest subiect, în urma căruia s-a lămurit faptul că este vorba nu despre o co-finanțare propriu-zisă, ci despre finanțarea acelor cheltuieli care nu au fost eligibile în Horizon 2020 dar sunt eligibile pe fonduri structurale (sinergia dintre Horizon 2020 și fondurile structurale).

A luat cuvântul, apoi, domnul Marian Răduță, care a ridicat o întrebare referitoare la decizia de a împărți bugetul în mai multe apeluri, în condițiile în care s-a manifestat un interes deosebit pentru fondurile disponibile pentru sectorul de cercetare.

Răspunsul a fost acela că, prin delimitarea bugetului în apeluri, se păstrează o limită mai înaltă a punctajului ultimelor proiecte admise și astfel se poate face o selecție mai eficientă, din punct de vedere calitativ, a proiectelor.

Apoi s-a supus la vot calendarul lansărilor, fiind aprobat în unanimitate. S-a făcut mențiunea că lansarea apelurilor se va face utilizând platforma ANCSI.

În continuare, domnul director Iulian Dreneș, de la Organismul pentru Dezvoltarea Societății Informaționale, a prezentat tematica Axei 2. În cadrul Axei Prioritare 2, organismele intermediare gestionează 6 acțiuni, dintr-un buget total de 531.910.000 euro. În trimestrul III al anului 2015 se va lansa apelul privind acțiunea 2.2.1 sprijinirea creșterii valorii adăugate generate de sectorul TIC și a inovării în domeniu prin dezvoltarea de clustere, pentru valoarea de 50 milioane Euro FEDR, adresat IMM-urilor și instituțiilor publice, pentru care a fost realizat ghidul solicitantului. Ghidul solicitantului a fost supus consultării publice și updatat cu observațiile primite din partea potențialilor beneficiari. În prezent se află la Direcția Generală Programe

Competitivitate pentru avizare. Pentru celelalte acțiuni în care beneficiarii sunt instituții publice, se are în vedere lansarea în primul trimestru al anului 2016:

- îmbunătățirea infrastructurii în bandă largă și accesul la internet în valoare de 100 milioane euro;

- sprijinirea utilizării TIC pentru dezvoltarea afacerii, în special a cadrului de derulare a comerțului electronic, în valoare de 4 milioane euro;

- consolidarea și asigurarea integrabilității sistemelor informatice dedicate serviciilor de guvernare tip 2.0, centrate pe evenimente de viață a cetățenilor și întreprinderilor;

- dezvoltarea cloud-computing guvernamental și a comunicării media sociale open-data și big-data, în valoare de 182.910.000 euro;

- asigurarea securității cibernetice și a rețelelor informatice, în valoare de 30 milioane euro;

- îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul educației, e-incluziunii, e-sănătății și e-cultură (pentru educație – întreaga sumă alocată de 100 milioane euro, pentru e-incluziune – întreaga sumă alocată de 25 milioane euro, pentru e-sănătate – 30 milioane euro, pentru e-cultură – 10 milioane euro)

Se află în lucru și ghidul pentru instituțiile publice; acesta a fost înaintat spre consultare către Ministerul Fondurilor Europene și către Autoritatea de Management.

Domnul Marian Răduță a fost interesat de modul în care se va face evaluarea proiectelor la Axa 2, pentru schema de produse inovative pentru companiile cu întregul buget de 50 milioane de Euro iar domnul Iulian Dreneș a răspuns că evaluarea se va face pe principiul competitivității și selecției, Organismul Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale având o direcție de evaluare, selecție și contractare, direcție ce va fi dublată și de servicii de evaluare ale experților externi în domeniul tehnic-economic. Fișa pentru acest proiect a fost aprobată, caietul de sarcini este întocmit, urmând să se facă evaluarea cererilor de finanțare și, în cele din urmă, angajarea experților externi.

Domnul Iulian Dreneș a fost întrebat și de stadiul în care se află proiectele pe Axa 2, referitoare la educație, sănătate și cultură la care a răspuns că există un singur ghid pentru instituțiile publice, ce va fi discutat cu

reprezentanții ministerelor implicate. Următoarea întrebare pentru domnul Iulian Dreneș a fost dacă există o prioritate la nivelul ministerelor pentru proiectele destinate e-incluziunii. Pe e-incluziune vor exista proiecte în parteneriat cu ministerul muncii. Acoperirea acțiunilor prioritare se va face în raport cu politica și strategia Ministerului Muncii. Domnul Iulian Dreneș a înaintat anul 2016 ca an de depunere al acestor tipuri de proiecte, întrucât sunt proiecte complexe, mixte și sunt rezultatul activității grupurilor interne de la nivelul ministerelor.

S-a atras atenția și asupra armonizării apelurilor cu convenția ONU, privind dreptul persoanelor cu dizabilități. Domnul Iulian Dreneș a lansat invitația membrilor comitetului de monitorizare de a interveni cu sugestii, detalii, soluții, astfel încât ghidul să fie definitivat, agreat și utilizat.

Ultima prezentare a fost despre descrierea planului de management și a fost făcută de către Suzana Chiriac, Direcția Generală Programe Competitivitate. Prin POC există la final un plan de acțiuni privind condiționalitățile ex-ante. În cadrul acestui plan de acțiuni s-a insistat pe acțiunile specifice în domeniul cercetării și IT. Separat de acestea există o serie de condiționalități generale. Pentru cele două categorii de condiționalități generale și specifice s-a aprobat în luna septembrie 2014 un memorandum pentru riscul de neîndeplinire al acestor condiționalități. Calendarul acoperă în detaliu corelarea cu strategiile naționale între ministere. În continuare s-a vorbit despre lista proiectelor propuse de Ministerul pentru Societatea Informațională și depuse la sediul MFE, ce urmează a fi finanțate prin POAT și POCA. Există o misiune pentru analiza de nivel național pe sectorul de comunicații, ce cuprinde trei activități : lista indicativă de proiecte care se pot regăsi în piață, studiul pentru posibilele probleme ce se vor ivi în implementare și studiul privind modalitatea de implementare. Contractul s-a semnat în 23 martie 2015, este în derulare componenta 1. Contractul cu Banca Mondială s-a semnat în 02 aprilie 2015, proiectul este supus unei analize pentru a afla în ce fel pot răspunde ghidurile provocărilor pieței. Dra. Suzana Chiriac, Direcția Generală Programe Competitivitate a avut rugămintea către membrii comitetului de monitorizare de a lansa întrebări și puncte de vedere înainte de data prevăzută pentru reuniune astfel încât acestea să poată fi incluse în agendă, în acest mod putând fi respectată ordinea de zi. Planul de management la nivelul MFE este structurat pe 3 direcții principale. Prima direcție este reprezentată de modul în care este monitorizat progresul îndeplinirii condiționalităților ex-ante, prin raportări permanente la nivelul instituțiilor implicate în implementare și coordonare cât și la nivel interministerial orizontal național. A doua direcție este constituită de obținerea acreditării de sistem, adaptarea sistemului la nevoile pieței și corectarea lui conform recomandărilor Autorității de Audit. A treia și ultima, o reprezintă programarea operațiunilor cu aplicarea unor principii de

planificare stabilite. Aici se poate vorbi de existența a 10 principii corelate cu strategiile, politicile, măsurile care se pot implementa cât și cu corelarea pe condiționalitățile ex-ante. Cele 10 principii pot fi lecturate de fiecare participant în parte, ele se regăsesc cuprinse în materialele puse la dispoziție fiecărui membru al comitetului de monitorizare. Dra. Suzana Chiriac a trasat concluzia că buna funcționare a sistemului se bazează pe colaborare și coordonare la toate nivelurile.

Domnul Alexandru Borcea, președintele Asociației Române pentru Industria Electronică și Software (ARIES) a întărit ideea conform căreia capacitatea instituțională este un concept foarte important ce duce la creșterea efectivității programelor.

Domnul Marian Răduță a adresat două întrebări. Dra. Suzana Chiriac, prima, despre modul în care va fi monitorizată implementarea planului de management iar a doua, dacă planul de management este comun tuturor programelor. Dra. Suzana Chiriac a răspuns că planul de management este corelat cu acțiunile Direcției Generale de analiză, programare și evaluare (DG APE), iar dansii se vor ocupa de aspectele generale. În ceea ce privește a doua întrebare, planul de management este dezvoltat numai pentru POC. Planul integrat are 3 componente : o parte de condiționalități ex-ante generale și specifice, a doua, asigurarea obținerii acreditării de sistem și a treia partea de planificare, gestionată împreună cu DG APE. Toate detaliile și procedurile referitoare la planul de management vor fi prezentate în momentul în care se va finaliza documentul cadru.

Doamna director general Iulia Baz a solicitat membrilor comitetului de monitorizare să vină cu propuneri în ceea ce privește luna în care se va desfășura următoarea reuniune a comitetului. Domnul Alexandru Borcea, președintele Asociației Române pentru Industria Electronică și Software (ARIES) a considerat că luna septembrie ar fi indicată întrunirea membrilor comitetului. Gazdele comitetului de monitorizare au precizat că, din regulamente reiese că adunarea membrilor comitetului de monitorizare să se facă din 6 în 6 luni, acestea fiind necesare de două ori pe an și că, mai potrivită ar fi organizarea comitetului în luna octombrie, lucru ce ar permite îndeplinirea condiționalităților ex-ante cu termen la 30 septembrie 2015. Majoritatea membrilor comitetului de monitorizare a fost de acord cu faptul că luna octombrie este mai indicată pentru eficiența și eficacitatea întâlnirilor.

Doamna director general Iulia Baz a mulțumit pentru prezență și a declarat închisă ședința Comitetului de Monitorizare din data de 11 iunie 2015.